

מסורת הש"ס

(א) רש"י ח"ו, (ב) לעיל ג.
 כא. (תמורה ג: ג) נדרים
 יג: (פסו. תוספתא נדרים
 פ"א:) (ד) יבמות קכא: נדרים
 טו. פסוה ג:, (ס) (לקמן
 מטו: ו) נופיחו (כשאסור)
 פנמו על הסוסה לא חיל.
 כז: רש"י (ג) (ז"ל פקדן
 דף כט.) (ח) (ועי' חוס' וסמא
 מ: ד"ה ועשהו וסמ' ב"ק
 יט. ד"ה רנ אלף וכו').

תורה אור השלם

1. או נפש כי תשבע
לכטא בשפתים להרע
או להיטיב לכל אשר
יכטא האדם בשבעה
ותעלם ממנו דודא ידע
ואשם לאתח מאלה:

ויקרא ה ד
2. נתן תתן לו ולא ידע
לכבד בתתן לו כי בגלגל
הדבר הזה ישרקו יי
אלהיה בכל מעשהו ובכל
משלה ידך: רברים טו י

מוסף רש"י

שנאמר להרע אל
הישרים, כולל להרע אל
כולל להרע שמתעלה אל
עמו, וכל דבר הן על
שם אל וכל דבר
להרע לו כל הישרים
שמתעלה (וידוע ב.ב.)
שהנדרים חלים על
דבר מצוה, אלא אמר
קום ואל שם סיבה, אל
קום אל מנה מחילין על
אל, אמר ואל שם קום
לה שאל כל (וידוע ב.ב.)
שהן נכשין לגמל אל
החלם, ונדרים ויטעו
הרע מיני אל וקצתם
לכח כל אל שנטעם על
דבר שנטעם אל
שנטעם (ושם), על דבר
שאלו ב.ב. מושג, שכל
דבר שאלו ב.ב. משה (ושם),
מלקין אותו, שנטעם
לשם ויטעו שנטעם
שנטעם מהי הרי אל
שנטעם על המנה על אכן
שנטעם על ואל שם אל ואל
שנטעם אל, שנטעם, ואל
למקח (ושם) שנטעם שנטעם
אל ויטעם על ודוע
שנטעם ויטעם שנטעם
ושם (ובזה) ואל (לחלם)
מקלן ואל שנטעם
נדר נדר אל ואל
למנה ב.ב. (וידוע ב.ב.)

שבועות שתיים פרק שלישי שבועות

בַּכְּתוּבָה קָאָמַר. הֵא דְלִמְרִי דְבַר שְׂדוּנִי לֹאֵו נָה קִמְי בַּחְטָאֵה
הִוָּה דְּלִמְר וְשִׁנְעָה בְּיֻמֵּי חֻטָּאֵה יֵה: לֵינִי בִּיה מַשְׁכָּה. שְׂאִישָׁן
וְשִׁלָּה אִישָׁן שְׁהִיעָה אִין צֶה מַשְׁכָּה: שְׂאֻרֻק לְרֹד לִים לֹא גִרְסִי
הִכָּל: מִתְנִי' אַחַד דְּכִרִים עַל אֲחֵרִים. דְּמַפְרֵשׁ שְׂחָתָן לְפִלְטִי

כו': שאין כהן ממש. מרי גזוי
 משמע שאין כהן ממש כגון שיה
 ומשמע שאין כהן הנייה כגון שאזרוק
 יצורו ליה כו'. רדיקת להרע או
 להטיב אין לי כו'. מריבוי הכסוב.
 לכל אשר יצטו (ויקרא ה: כג) הנדרים
 חלים על דבר מלווה. קיום סוכה
 שיה עשה ללוב שאני נוטל אסור
 ויגדורים מפרש טעמא בפרק ואלו
 מותרין (דף טו:). מה שאין כן
 בשבועות. דמתן כמתני' (כ:). וליף לה
 לקמן (דף כ:). מקרא: נדר אינו
 אלא על הסתיה כגון קיום שאני שיה
 דקיום לשון הקדש הוא ואמאי
 יליחול חלשין? אבל קיום עיני
 בשניה קל לשון: מליקין אסור.
 משום שבעות שוא דדבר שאי
 הוא ומשנבע יתחא לשקר. אלתא
 אלא שבעות ביטוי הוא דקמי וישן
 אלתא: ליסיה ככלכא. חרוק פלוגי
 אלא לא חרוק אלא זה שבעות ביטוי
 אלא שבעות שוא שיה אין פלוגי
 גרשותו לחרוק ולא לחרוק: רב
 כ"ע. דמחייב בלשעבר: ושמואל
 כרבי ישמעאל. דמחייב אין (רקן)
 כלכא: אליבא דר' ישמעאל כ"ע
 לא פליגי. כלומר דרב ודאי תנאי
 היא דלא מחייב ליה רב אליבא
 דרבי ישמעאל וליחא פלוגתא
 דרב ישמעאל אליבא דרמפוש
 ואולי: כי פליגי אליבא דר"ע.
 כלומר אבל דר"ע פליגי ואלו
 דשמואל כתנאי דלפי לר"ע פסור
 ליה שמואל וכל שכן לר' ישמעאל:
 דר'

שאינן ושלא אישן: איני יוהא"ר יוחנן יהאומר
ימים מלקין אותו וישן לאחר התם דאמר ג'
שאזרק צדור לים ושלא אזרק: איתמר ש"בועה
ושלא זרק רב אמר יחייב ושמואל אמר פטור
בלאו והן ושמואל אמר פטור ליתיה בלהבא
ישמעאל ור"ע קא מפלגי דתנן ר' ישמעאל אומר
העתיד לבא שנאמר להרע או להטיב אמר לו ר'
דברים שיש בהן הרעה והטובה דברים שאין
מניין אמר לו מריבוי הכתוב אמר לו אם ריבה הכי
לכך רב דאמר כר"ע ושמואל דאמר כר' ישמעאל אל
עלמא לא פלגי השתא מילתא דאיתא בלהבא לא מו
לשעבר מילתא דליתא בלהבא מיבעיא כי פלגי א
ושמואל אמר עד כאן לא מחייב ר"ע התם לשעבר
בלהבא מחייב ר"ע לשעבר אבל מידי דליתיה בלהבא

בשבעה בכל ענייני שבעה אינה חלה על דבר מזה כדבר הראשון
אפי' בשואמר ישיבה סוכה עלי שבעה אסר נפשיה מן חפצא דלג
אסר על עצמו קרפון ולכן חלה נמי שבעה על השיה דלג
גדרים (דף טו.) מסיק רבינא גדרים נמי חלים מדרגין על דבר
לאסוקי שבעות דלסר נפשיה מן חפצא ור"מ מפרש דלקמן (דף
בשבעה אלו ה"ק בשואמר לשון שפי' שבעה אסר פשיה עליו ומ
אמר חלה בשבעה אינו כלום אפי' בדבר הראשון מפורש שמואל
יוחנן. למאי דס"ד השא' לעולם קאמר חימה דתקשה ליה גריס
ליכא חמיש' לעולם קאמר ואלו הוצרך התנא לפרש דלאחרי קא
ושמואל דאמר ברי' "שפשא." וא"מ ואלו נמי קאמר שמואל
מפרש כן אליהו וענינו זה י' בכלל מקומות בשי'
רבי' ומיעוטו ובתנאי קמא (ב"ק דף טז.) קבר רב כרימ' דאמר
ליה דעבדים כמקרקעי דרש כללי ופרטי דמכוח לקמן בפי' שבי
סוס מיעוט דממעט עבדי דרש

כה.

מלא כי קמני מדי החיי אפדי דבר מששא ב'י' מימה דנסוף
מכות (דף כב. וס) דקאמר וליחשב נמי כגון דלמך שבושה
שלא אחרש ביו"ט ודמין למימר האי מלת ג' ליה איסור כולל
וילשני כ' הכא דלא קמני מדי דחיל אפדי דלאו כ' מששא ו"ל
דעדיפא מנייה משני דחס:

תומר בנדרים שהנדרים חלים על

דבר מצוה כדבר הרשות
 נפ"צ ב' נדנרים (דף טו) נפקא לן
 מכתובי לה' וזכרם משבת נזיר (דף
 טז) וסמ' נדנשין מין וסבר חז"ל
 לאסור בין מזהו בין הרשות ומימה
 מתי קראו להם ל' הא איתקוש
 נדרים וגזירות אלהי ב'רם משבת
 (דף קג.) וי"ל אריב נדריות
 אסור כל יין עליו הלכך חייל אין
 מזהו בין הרשות אבל נדרים שאינן
 אסור עליו אלא המזהו ב'רם סוכה
 ושופר וזולב ומפליין איתא דלא
 חייל ואי כתיב נדרים ה"א לפי שאסור
 ההנאות עליו אבל בניזיר שאסור עמנו
 על היין לא חייל נדנרים גופייהו
 כשאסור עמנו הסוכה לא חייל:

מה שאין בן בשבועות. נפרק ב'

דגדרים (דף טז:) ספר מ"ש
 נגדו דכתיב כי ידור נדר לה' שבעה
 עשר הכתיב או השבע שבעה לה'
 ומשני הא דלמך ישיבת סוכה עלי
 הא דלמך שלא אכז בסוכה משמע
 בדגדרים לפי שאמר סוכה על עמנו
 דקרבן יחול הנדר שאומר הסוכה עליו
 דקרבן וסוכה איהו מלואו לעשות
 מלואו אבל שבעה שאומר עמנו על
 הסוכה אין השבעה חלה דמשמע
 הוא לעשות מלואו חלה א"כ כה
 חומר יע נגדרים משבעה שבעה
 נמי חילל כה"ג כי אמר ישיבת סוכה
 עני שבעה דלמך חפלא עליה
 דכאמר חפלא עליה חלה נמי שבעה
 דלמך שבעה (פ"ק) (דף יג) וכן
 ד' דגדרים (דף טז:) דכ' שבעה שז'
 כחומר יאמר כל פירות שבעה על
 שבעה אם לא ראינו גמל פורה
 ונאמר דלמך נגדרים (דף טז)
 יאמר דמנא דמימך חפלא
 עליה נמי חרמים דמימך
 חפלא עליה ונאמר שבעה דלמך
 נפשיה מן חפלא הייז דהו נמי כה"ג
 דלמך נפשיה מן חפלא אבל נדרים
 וחרמים אינן אלא בענין דמימך
 חפלא עליה וי"ל דהיינו חומר נגדרים
 דכל ענין דל על דבר הראשון
 על דבר מלואו דהיינו כשאומר חפ'
 על עמנו אבל כשאומר עמנו על
 הכסף אינו חל אפי' נגדר הראשון
 על כשאומר חפ' על הכסף קדוש
 היינו כהרוב ולא שייך על עמנו אלא
 על דבר מלואו דהיינו כשאומר חפ'

ביתו אלמון חירק בשם ר"י דבשנאו
מנו וקוים לא ש"ך אלף על הפס
סינה עליו ואך ממש ופס"י
יור לא עמרי בריש נדריש (דף כ)
מירי שאמר בלשון זה יאמרו עלי
ירות וברוב ספרים ל"ג נבזיה אכל
ר נדרים משבועות: **נבזיה** והא"י
שכול ושלף אכול וי"ל דגבי אכילה
לם כגון ששנעל על כר שלפניו:
ד"ן או מדרבי שמואל אלף הש"ס
עורא הנביא דהשאה רב דריש
לאין נגולים במקרקעי ותמן דלית
תבא (ביק דף קז): וי"ל דלית ליה

עין משפט
גר מצוה

[illegible]

רבינו חננאל

שבעה חילאל אמר
 דלאו בר ממשא אורי
 כגון שאורוק צורו
 וישראל אורוק א:
מתני אמר רבי של
 עצמו וצור דבי של
 רבא (א) וישראל
 קמח וכו' ה"ד חז"ל
 נגזרים שגוררים חז"ל
 על דבר מצוה כדבר
 הרשות להם שאין ק'
 בשבועה חומרי בשבועות
 שהשבעות חלות על
 דבר שאין בר ממש
 דבר קיש בר ממש ה'
 שאין בר מדרג: **אמרי**
 שאין לפלוני ישראל איתן
 אוקומא בנושע
 מנהג לנשיך. אבל ליתן
 צדקה לנעם מוסיבם
 סני אצטמר נתון
 תתן לו כשן
 חלה על שבועה. אשאי
 וישראל אשין בר אוקומא
 נשבע על שן מחת
 מי ימיס. אבל הנשבע
 אשין ייסי ימיס:
 מלקין אותו וישן יאמר:
 שאורוק צורו וישראל
 אורוק. חתמי שבועה
 וישראל צורו ילי
 אשן זור. כשנוע ילי
 זור. ויך. בר אבא
 אייב בר אחא אמר
 וישראל אמר שטור
 לית אית בלחא. מ'
 ליתיה בורוק. כלפון
 אנו ויך (ל) חתמי
 אוקומא צורו ילי
 מיין וליהא. ואיתן
 לאוקומא תבולות
 רבי ישמעאל ויך עקבא
 ובר עהרה. ואוקומא
 כי מליני אליבא רבי
 עקבא בר כרי עקבא
 וישראל אמר כי ר' עקבא
 מחיים ר' עקבא לשבע
 כמדי אוקומא בלחא
 כמדי ליתיה לרחא
 כמדי אלא כמפנותא

(b) פי' רש"י.